

Any I

Número 2



BARCELONA, FEBRER DE 1913



APAREIX CADA PRIMER DE MES

5 cts.

VICENT CLIMENT Y NAVARRO

(Caricatura per G. Escuder)



# PER VALENCIA!

La «JOVENTUT VALENCIANISTA» atenta sempre al servici y engrandiment del ideal está organitzant tres importants y trascendentals actes de propaganda y profit:

1.<sup>er</sup>

## Un Mitin monstre Valencianiste

en el que pendrán part eminentes oradors de gran significació, valencians y catalans.

2.<sup>on</sup>

## Un viatge colectiu a Valencia

cual importancia y necesidad no cal remarcar, y

3.<sup>er</sup>

## Una exposició de productes Valencians en Barcelona

que acabará de fer que els dos pobles levantins siguen tot un.

¡Valencians a portaro a efecte que la patria mos heu agrairá!

Adhesions en esta Redacció

**Gran Fábrica Hispano-Americana  
de Chocolates**

**Marca "EL CID"**

**MIGUEL MUÑOZ**

Productos puros y sin mezcla ninguna, hecho a la piedra y elaborado en el pueblo de **Burgasot (Valencia)**

Clases de 0'75, 1, 1'25, 1'50 y 1'75 pesetas los 400 gramos  
*con vainilla o canela*

Clase especial para diabéticos y enfermos, elaborado con leche, huevos y caracas, a **2 pesetas** los 400 gramos.

**Representante en Barcelona:**

**FERNANDO GARCÍA PASCUAL**

**Bailén, 45, pral.**

*Depósito y venta: el mismo*  
y el Conserge del Centre Regional Valenciano

**Drogues, Perfumería**

**Productes químics**

**Carburo de Calci**

**PERE FORN**

**(Sucesor de Tomás Vendrell)**

**Especialitat en lámpares  
pera gas acetileno**

**Pintures y Barnisos \* Colonials**

**Carrer de Sans, 149**

**BARCELONA**



# JOVENTUT VALENCIANISTA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ  
PASSEIG SANT JOAN, 26

Director: RICARDO CARSI

DIPOSIT: MIQUEL ALLUÉ  
Carrer Cabras, 7

*Serán responsables dels treballs que's publiquen, llurs autors  
No's tornen els originals encara que no's publiquen.*

Número solt: **5 centims**  
Atrassat: doble preu.

## SUMARI

Agraïment, per *La Redacció*.—Impresions.—Lletra d'amor y d'optimisme, per *Miquel Durán y Tortajada*.—Nostres aspiracions, per *Ricardo Carsi*.—Política, per *Alexis*.—La Caricatura de hui.—Joventut, per *Miquel Durán y Tortajada*.—A una vehína que toca el piano, per *Jacinto M. Mustieles*.—Moviment de la Colonia, per *Juró*.—Spors, per *Gallardet*.—Correspondencia.—De bon Humor.

### Agraïment

Gran y amorós com es nostre ideal, eixe ideal, que brilla soles per sa magnitud, son les mostres d'agraïment que tenim pera tot aquell que ha cooperat moral o materialment pera que ixquem victoriosos en nostra escabrosa empresa.

També donem les mes deveres y corals gracies al public per la carinyosa acollida que mos ha dispensat. Un fort abrás a la premsa que de mosatros s'ha ocupat, y en particular a la regionalista que mos alenta a seguir en el camí emprés.

No podem deixar, ya que de agraiements parlem, de fer párrafo apart a les felicitacions que mos han enviat y continuen envianmos nostres germans de Valencia. Al temps qu'els donem les gracies, els invitem a col·laborar en este periodic que encara que modest está guiat per el mes deveres entusiasme patri.

LA REDACCIÓ.

### Impresions

Durant el mes qu'ha transcurrit desde el primer número al present, s'ham dedicat en constancia a replegar minuciosament la impressió qu'ha causat nostre anterior número de JOVENTUT VALENCIANISTA tant en Valencia com en Catalunya.

Es clar qu'el llegidor pensarà enseguida que al jugsarse nosatros mateixa, direm qu'el resultat ha sigut inmillorable, qu'ha tingut una entusiasta acollida. Y en efecte, tenim la satisfacció de que haja sigut aixina, ¿perqué negaro? pero no mos basta tindre-la nosatros, volem exteriorizar-la pera satisfacció també en general de tots els valencianistes.

Antes que tot fem memoria al párrafo de un dels articles de nostre primer número que diu aixina: «... la nostra política, es compatible en totes perque es una política d'estímul, y de nobleza de rassa, perque s'inspira en un amor, l'amor regional y filles d'amor no poden ser en ningún cas més que coses bones...»

En efecte, esta es nostra política noble y honrada.

Heus aquí la millor afirmació de nostre ben vore.

\* \* \*

De *El Poble Catalá* de Barcelona:

«**Joventut Valencianista**».—Ab aquest títul hem rebut el primer número d'un periódic



orgue de la colònia valenciana en Barcelona. Com pel seu nom se deixa a endevinar, el nou periòdic ve a defensar els ideals autonomistes.

València, encara que de mica en mica, va deslliurant-se del seu somni de dominació centralista y potser no es molt lluny el jorn que la veurem bategant en el seu sí, una forta corrent nacionalista.

Que per molts anys JOVENTUT VALENCIANISTA, pugui bregar per la seva *terreta* y pels ideals lliberadors.»

\* \* \*

*La Veu de Catalunya* y altres diaris de la localitat també mos saluden afectuosament, al temps que mos desitjen llarga vida.

\* \* \*

Del *Renaixement* de Barcelona:

**«Joventut Valencianista»**

Heusaquí una realitat y una esperança. Realitat, per eix nom reunir com mare amorosida, a un gros estol de joventut que sent l'anyoransa de la Patria i que, al contemplar-la, sent la tristor del present i vol per Ella l'esplendor d'un passat. Esperança, car del esforç d'eixa joventut renaixerá forta i potent d'entre les runes la València lliberada, la València nova, rica i plena.

Nostra ànima jova, entusiàstica, s'esplaiava davant l'esclat de joventut i amor que dominà en dita reunió celebrada baix el mateix sostre aont treballa, pensa i aixeca amb son saber el temple gran de la Catalunya viva, una altra joventut qual sol anhel y qual sol pensament es la seva Patria; en aquell immens rusc aont tots treballen i qual nom es digne del millor elogi: el benemérit Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

La sessió constitutiva fou un crit de redempció i el volgueren santificar oferint un lloc en la presidència a nostra volguda Unió Catalana.

La veu de la honorable Unió Catalanista deia sentir-se per boca de nostre company i amic en Francisco X. Casas Briz, que la representava. Les seves paraules, la seva difinició de mot

Patria, la salutació a la entitat i la evocació dels llassos de germanor entre els dos pobles que'ls lliguen a treballar pera la reconstitució del antic imperi, foren llargament aplaudits i ovacionats, esplendorós present de una joventut i just tribut a la entitat que sols treballa i vol la llibertat de Catalunya.

La llevor tantost sembrada ja ha granat i un periòdic recull tot l'amor i tot l'entusiasme dels joves valencianistes i eix l'han batejat amb el nom de la entitat: *Joventut Valencianista*.

Plè de vida naix a la llum; armat d'amor ve al palenc i palesa prova en son ses planes.

Amb l'orgull que dona la fè en l'ideal, ens diuen sa divisa: Patria i Llibertat; per Elles treballarèm sens parar; i tenen, al fer-ho, paraules de lloança per la Terra qu'els hostatja.

La seva «Oració de joventut», aont es desborda l'ànima tota del apassionat valencianista en Durán i Tortajada, es la nostra: com ells, també dièm a Catalunya:

Valencians tots: escoltèu la veu de aquests joves i a ells anàu, car ells triomfaràn; d'ells son la fè i l'amor i eixes armes sempre duen al triomf.

*Renaixement* fa vots fervents per a que ben prompte l'assoleixin; oferintlos son mes estuasiastic concurs al retornar-los el salut, en nom de la premsa nacionalista Catalana.»

\* \* \*

Del *Diari de Sabadell*:

**«Joventut Valencianista»**.—Ab aquest títul hem rebut el primer número d'un periòdic, orgue de la colònia valenciana de Barcelona.

El nou periòdic valencianista porta un nodrit y interessant text, entre 'l qual figuren les firmes del nostre Director, en Miquel Durán Tortajada, y dels entusiastes valencianistes germans Carsi, Robert Blanquer y atres.

Saludem joiosament a la «Joventut Valencianista» y li desitjem al seu orgue en la premsa llargs anys de vida pera lluitar pels ideals llibertaors d'aquella hermosa regió.»

\* \* \*

De *La Voz de Valencia*, de València:

**«Joventut Valencianista»**

El nombre, de recuerdo vivo para mí, me es



presagio de algo que lleva entusiasmo y que lleva convencimiento; que dice amores y dice valentía; nombre que conservo grabado con cariño de corazón.

En tiempo aun no lejano, un grupo de enamorados de nuestras cosas valencianas, de nuestra lengua de oro y nuestra historia de gloria, nos asociamos con los mismos ideales que este grupo nuevo trae y bajo el mismo nombre comenzamos la lucha árida por nuestras reivindicaciones... Y como Valencia, la masa apática que caracteriza a Valencia, es ingrata para toda iniciativa y es inmovible aun cuando se le pida simple comparsaría en nombre de lo más caro para todo espíritu verdaderamente valenciano, a nuestra asociación se deshizo, aunque sin descorazonamiento en el grupo: que no cabe descorazonamiento en los convencidos de una idea, y nosotros lo éramos firmes en nuestro credo regionalista.

Ahora, otro grupo de jóvenes valencianistas que vive en Barcelona y siente con su tierra, se agrupan, se hermanan y fundan un periódico literario que rotulan así: JOVENTUT VALENCIANISTA. Y al ver el periódico, al pasar la vista por los trabajos que inserta y la introducción que estampa, sentimos dos impresiones opuestas: sentimos una satisfacción honda y sincera, una franca alegría que nos hace recibirle con aplauso, con gratitud, que nos comunica cariño a ellos, y unos deseos grandes, pero tristes, de decirles: «os debemos merced y os la ofrendamos... Dichosos vosotros que tenéis ambiente para hacer lo que aquí, con mucha más razón de ser, nosotros no podemos.»

El nombre no nos defrauda; lleva los amores, entusiasmos y valentía que nos presagiaba; lleva una hermosísima *Oració de joventut*, que es el más encantador programa, y dice así:

Después de esto, ya no me importaría que el texto no estuviera a la altura del programa. Pero también lo está. Lleva, después del saludo y de «Nostre programa», la soberbia «Oració de joventut», por Miguel Durán Tortajada, de la que acabamos de copiar párrafos; un acertadísimo artículo, «Catalunya y Valencia: imitem», de Ricardo Carsi; una bellísima poesía de Miguel de Palol; otra, con buena intención de José Carsi; una brillante excitación a los valencianos, «La lengua valenciana», de Ramón de Abadal; una caricatura del fundador del Centro Regional Valenciano D. Alberto Carsi Lacasa, y notas de

dicho Centro, de política, de deportes y «de buen humor».

Y ahora la impresión opuesta: la pena. Porque, ¿no es triste que en Barcelona tenga que aparecer un periódico valencianista y en Valencia no haya podido vivir ninguno? Yo recuerdo una por una las tentativas de semanarios valencianos; recuerdo el pobrecito *Renaiement*, que con tantos entusiasmos vino a la lucha; luego, recientemente, las del *Cuento de dumenge*, del *Cuento valenciá*, *Rondalles noves*... Todos vivieron con fatiga y acabaron pronto.

¿Eran deficientes? ¿Estaban mal confeccionados? ¿No gustaban los trabajos? Mejor preguntaríamos: ¿Llegaban a leerse?

¿Se percatará alguna vez Valencia de la necesidad de un periódico que hable su lengua, que haga literatura propia y luche por ellas? Cada vez que veo en Cataluña el innúmero de periódicos catalanes, políticos literarios, humorísticos... Cada vez que veo llegar a un escritor nuevo que ensaya sus armas en castellano... yo siento más profunda, más aflictiva, más amarga la pena del decaimiento de nuestra lengua. ¿Es que la cursilería de creer cosa baja hablar el valenciano, llegará a acabar con él?

Y yo, optimista siempre, porque soy joven y porque creo en el triunfo de las causas justas, creo también en un renacimiento literario que nos coloque a la debida altura, que nos devuelva nuestra perdida personalidad.

La juventud valenciana de Barcelona nos da una lección y un ejemplo; la juventud de aquí los acepta y luchará con ella».

\* \* \*

Els demés diaris de Valencia també mos saluden afectuosament y mos alenten a seguir en obra tan patriòtica.

\* \* \*

*Foc y Flama* de Valencia:

«Agraïdíssims, JOVENTUT VALENCIANISTA: Al acusar recibo, sols li diem que l'ham saboretjà desde la primera hasta l'última pàgina y que s'ham constituït en Valencia en fervents propagadors de JOVENTUT.

Admirem als nostres paisans residents en Barcelona, y desde así els enviem un abràs y un alentament lo més corals, entusiastes y efusius que se pugua.

¡Avant!»

\* \* \*



*Traca*, de Valencia:

«Ha visitat nostra redacció un nou periòdic editat en Barcelona, y que's titula JOVENTUT VALENCIANISTA.

Establim gustosos el cambi y li desitgem llarga y próspera existencia.»

\* \* \*

*Troná y Troná Nova*, de Valencia:

«Ham recibit el primer número de JOVENTUT VALENCIANISTA, periòdic que se publica en Barcelona per element jove valenciá, y que se proposa enalltir y defendre els interessos de nostra regió.

Li desitjem llarga vida y que l'éxit corone tan bons propòsits.»

## Lletra d'amor y d'optimisme

Cada vegada que desde Sabadell, aont are visc, me trasllade a Barcelona, invariablement tinc dos objectes a fer: el consabat passeig per la Rambla de les Flors, bella y alegre nota de la vida barcelonina, y la visita al entranyable amic, valenciá optimista, enamorat de Catalunya y fervorós creient dels seus ideals.

Aquesta visita a l'amic, es pera mí una necessitat espiritual. Ell, més verge que jo del contacte amb la realitat, me comunica ab la seva franca y agradosa conversa, el seu optimisme, ple de fortitut, de bells somnis, d'esperances en l'avenir.

Les nostres converses les podríem anomenar primitives y patriòtiques. Son les mateixes converses que debíen tindre'ls joves catalanistes de fa vint anys, amb la sola diferencia de que ells parlaven entusiastes solament d'amor per Catalunya y nosatros parlem inflamats d'amor per Catalunya y Valencia germanes, restituint aixís un tros d'hermosa terra als reduïts límits de l'antiga Nacionalitat.

No obstant el fort optimisme del amic, devot, com jo, del entusiasme, te moments en que'l seu esperit defalleix davant la present y desencoratjadora realitat; però aquesta crisis dura poc y, ja passada, el seu esperit somniador vibra novament al impuls de la idea y el seu verb pren un amorós tó de bella profecia, que insensiblement, comunica al interlocutor.

Recordo que fa algún temps, en aquells des-

coratjadors moments que seguiren an aquell xorc moviment revolucionari de la setmana tràgica, en una de les visites fetes al amic vaig trovarlo sentat davant del seu escriptori. Me va estrényer la má y vaig notar que passava per un d'aquells moments de crisis espiritual. Escribia una carta y escribia febrosament.

Quan estigué llest me la va llegir. Era una carta al altre amic ausent, lluny de nosaltres y lluny d'aquella nostra ciutat nadiua, en la qual, altre temps, havíem els tres lluitat ardidament per la santa causa de les reivindicacions patriòtiques; fundant entitats, escrivint periòdics, donant mitings y conferencies y desencadenant sobre nosaltres tempestes formidables d'odis.

La carta del amic optimista al amic ausent, deia aquestes ó paregudes paraules:

«En el poc temps que soc aquí, he pogut estudiar d'aprop l'estat actual de Catalunya. Catalunya—com digué 'l poeta—está malalta.

Barcelona principalment, cervell de Catalunya, passa per una fonda crisis; el seu cor ja no bateja amb joya al generós impuls d'aquell gloriós moviment de Solidaritat Catalana, que tant ajudá al bon éxit de les nostres campanyes valencianistes. S'han enverinat les passions, s'han malmés les energies, s'han destruït les grans iniciatives. Els seus homes notables, artistes ó polítics, son vilipendiats y negats, més de tres vegades, pels mateixos que llavors els glorificaren. Ha entrat en el camp dels nostres ideals, el corcó, producte de totes les malvestats que l'enemic irreconciliable ha fet caure sobre aquesta noble terra catalana, única part viva de l'Espanya morta.

Y tanta malvestat y tan fortes y doloroses sotregades, han flagellat el cos robust y potent d'aquesta hermosa Catalunya en el seu gloriós despertar a la vida nova, y ha enflebit el seu esperit...

La nostra Valencia es comparable a una bella noia alegre y enjogassada, que distreta ab el goig de la vida, de les seves propies gracies y la seva juvenesa, no pensa gens en el seu futur destí y escolta, complascuda, les galanterfes y prometenses dels seus adoradors que eternament prometen a cambi de conservar la seva agradosa amistat, la seva decidida sumissió.

Catalunya es terra que sab del seu valer, orgullosa dels seus mérits, esquivia y forta, que més que demanar exigeix lo que de justicia creu que li pertoca y desprecia dignament als seus perseguidors, representants d'un régim que la endogala, pera restar fidel a la seva santa y noble causa deslliuradora. Y els seus persegui-



dors, humiliats davant l'heròic gest, venjer l'agravi maltractantla en totes ocasions y per tots els medis y desencadenant sobre aquesta terra tempestes formidables d'odis y males passions. Y Catalunya, sola, sense cap element extrany que la defensi y ab fills borts que la combaten, ha de menester una gran voluntat y ha de gastar moltes energies pera lluitar contra la irascibilitat dels seus enemics, contra tots els infortunis y totes les adversitats.

Catalunya, a més de tots els dolors que l'han flagellada, ha portat durant molts anys una vida activa y entusiasta, pròdiga en esclats patriòtics; ha lluitat ardidament per l'expandiment y consecució dels seus nobles y redemptors ideals. El seu jove esperit no ha pogut resistir al fort embat de tant entusiasme, de tanta lluita y de tan doloroses adversitats; s'han consumit les seves actuals energies y ha emmalaltit.

¡Catalunya está malalta! Però jo tinc fé ab Catalunya porque la seva ànima es jove, el seu esperit fort, la seva voluntat gran y els seus ideals nobles.

Catalunya guarirà: passarà la crisis d'ara que haurá servit pera una necessaria y benefactora concentració de les seves forces, pera renovar y depurar la seva sang; y ágil y coratjosa, empendre ab nova embranzida la seva creuada patriòtica.

Y Catalunya, creient y forta, ab clar seny y petjada segura, fixo l'esguard en l'ideal y el cor inflammat d'entusiasme, seguirá triomfalment el camí que conduceix a la seva lliberació.

¿La seguirá nostra Valencia?...»

Jo anava a contestar an aquesta pregunta ab la qual finia la lletra, però se m'havía encomanat l'optimisme del seu autor, y, ab una abraçada pera l'amic ausent, vaig firmar també aquella carta d'amor y d'optimisme, unint aixís els tres noms com un altre temps els unfrem al peu de documents de protesta contra l'esperit desorientat de la nostra terra y al peu de misatges d'amor y adhesió als fets afirmatius de Catalunya.

\* \* \*

Ha passat un periode de temps, curt relativament, desde que l'amic optimista escrigué aquesta lletra al amic ausent. El seu bell optimisme comensa a evidenciarse. Catalunya torna a referse y a lluitar de nou pels seus ideals. Valencia se revolta, irada, contra l'absolutisme del Poder Central.

¿Aquella lletra d'amor y d'optimisme será una profecia?

MIQUEL DURÁN TORTAJADA.

## Nostres aspiracions

Les aspiracions patriòtiques nostres, de desitjar per tota la regió Valenciana, son progrés y son complet desarrollo, son ben modestes, no sent en elles, ni envejosos, ni molt menos egoistes; volem nostre engrandiment, però qu'este ixca de nostre treball; no volem que se mos *done res*, pero sí lo que siga de justicia.

En que vejam atravesar nostres camps per la locomotora del ferrocarril directe de Madrid a Valencia, enlassar la linia d'Utiel en la de Cuenca (satisfent a la vegá les molt nobles *aspiracions* d'esta última ciutat), estendre els rails pera el ferrocarril costero de Denia a Allicant en que verem saltar les aigues artesianes y aprofitar les supalvees, que per baix de terra van a engrossar el mar, y tenen en perpetua sequia y esterilitat a bona part de la costra terraquea de nostra regió. En que fora un fet el projecte dels camins veinals y les carreteres se conservaren en arreglo a son trafic. En que tots els llauraors se uniren y defengueren sons fruts, ya qu'es una de les fonts de riquesa de nostra terra. En que verem engrandir mes apres els ports de Valencia, Castelló, Alicante, Vinarós y Gandía, ferne de nous en Sagunto, Denia y atres poblacions que huf se veuen faltaes d'eixa vía tan econòmica de comunicació. En que se mos feren els molts edificis publicos que necessitem en els diferentes pobles de nostra regió. Tindríem d'este modo, sobrat camp pera que les tres provincies valencianes se transformaren completament.

¿Cóm se fa tot aixó?, segur estic que mos preguntareu.

Pues molt facilment, sentint tots els valencians un *amor entranyable* per *nostra terra*, unintse pera formar la forsa, y en ella la constancia y la activitat, conseguírem tan hermosos ideals. Tenint present qu'al engrandir a nostra regió, mos engrandim nosatres mateixos, deixant marcat el camí en el pervindre a nostres fills.

Aixó es lo que fa falta, inculcar a tots un amor y una veneració gran per Valencia, y excitar la voluntat: eixa palanca formidable, que segons es de forta, logra mes o menos pronte el éxit de lo que's proposa.

Si fera temps que haverem demostrat l'amor a nostra mare terra, no mos voríem desatesos, y desairats com hora s'ham vist per el govern central (y aixó que d'ell formen part dos pai-



sans nostres) al demanar una cosa tan *justa* com es el directe de Valencia a Madrid.

*Voler es poder*, diu un antic adagi, y aixó mateix es lo que debem fer; voler, voler molt a nostra terra, sentint nobles desitjos de vorela engrandir com ella se mereix. Aixó es lo que's proposa y anhela la JOVENTUT VALENCIANISTA.

RICARDO CARSI.

## Política

Les últimes paraules del articulet que baix l'epígrafe del present publicarem en el primer número de JOVENTUT VALENCIANISTA, eren d'un atreviment inaudit; d'una audacia verdadera-ment temeraria. «...*empenyo de valencians capacitats de qui som y ahon anem*» foren les referides últimes paraules, y sense por d'incorrer en l'exageració, pot dirse que es l'alba dorá d'un pervindre sublim y ple de les mes hermoses realitats.

Pero, fijantse en l'esperit general de la gent que huf corre, es necessita d'una forsa de voluntat colosal, d'una confiança absoluta en l'èxit de les causes santes, pera que no explote en nostre pit el reto y que no blandixca nostre bras el lático del despreci y creue la cara d'aquells mals patriotes, tacats, además de infinitat de repugnants defectes, del pecat de l'ambició.

Esta es y no atra, en primer lloc, la gran plaga dels pobles actuals y especialment del nostre, ¡d'aquell Reyne Valenciá! generós de sí, en interesos, en sacrificis, en sanc...

Un poble que allá en les épocas de la seua fundació, quant apenes existía un boceto de son ser y son caracter, contribuix a la seua destrucció total abans de entregarse en mans extranyes, es sublimment heroic, es fundament generós porque dona als que han de vindre sólits motius de noble defensa al abolengo de la rassa.

Un poble de cual masa ix en difícils y compromesos instants de lluita per sa independència, un home, el mes modest, un PALLETER que en sa noble oposició a les ambicions extrangeres conseguix, donant la seua sanch, la consagració d'una causa, es generós y heroic com reclama el recort de les seues generacions pasaes.

Un poble, per fi, que en totes ocasions ha preferit la mort a la deshonra o al ducte tan sisquera de son valor, que ha portat a cap defenses eixemplars per la seua integritat, que ha format germanies com a manifestació tangi-

ble de son dret, eixe poble es mes que generós, es heroic, es sublim, es digne de tindre fills com Romeu, que, pres per els francesos, somés a joí y podent salvarse per la abdicació de algo que portém en l'ánima tots els valencians, contestá a certs requeriments del enviat del mariscal Suchet: «Digauli a vostre jefe que Romeu es un espanyol y naixcut en Molvedre» que era igual que dir: Digauli a vostre jefe que se les heu en un valenciá.

Y en cambi d'alló tan gran, com si el temps fora un brutal mónstruo que s'alimentara de nobles recorts, huf, hiá qui'ls deshonra, en sa indiferencia a les grandeses del seu poble, de qui vol entonar un cántic d'agraiment als que mos donaren el sustent espiritual de nostre indomable esperit regional.

Pero, ara be bé alló que diem al principi de que la nostra JOVENTUT *es l'alba dorá d'un previndre sublim y ple de les mes hermoses realitats*. Ella sabrá ser destruïda antes de ser deshonorá; ella s'alsará encara que gicoteta contra el numerós enemic; ella s'organizará en indómata germana; y ella vencerá per fi, al recort de la sacrosanta frase de: Digau als vostres mariscals que se les heuen en valencians; y asó, bastará, pera arrollar tot lo que des- torbe.

ALEXIS.

## La Caricatura de huf

Vicent Climent es un dels valencians que mes fundament ha sentit l'amor a nostra terra y este gran amor l'ha materialisat en les seues obres pictóriques plenes d'un sentiment y d'una ingenuitat admirables.

Es professor de l'escola de Belles Arts de Barcelona, y els seus discípuls, mes que a recorre la ma per damunt del llens, dibuixant y pintant lo que vechen, dependrán segurament a vore les coses en sa sublim essencia, y al pintar-les posarán en la obra algo del esperit d'una ánima sensible y delicá...

Hiá que vore quansevol obra de Climent: *Un Calvari, Un poblet de la provincia de Castelló*, allí, además de la propietat, está l'ambient, la llum, l'ánima valenciana, que en materies d'art no pot confondre en ninguna atra porque les supera a totes.

Creem honrarnos honrant a un home que tant honra a Valencia.

A.



# JOVENTUT

*Als companys d'ideals.*

JOVENTUT triomfant,  
vida floreixent:  
tu entones el cant  
del Renaixement.

Marxes riallera,  
tota decidida;  
eres Primavera  
de la nova vida.

Tens el bés ardent  
de l'inspiració  
i en ton pensament  
somriu l'illusió.

Ton front ciny corona  
de llores i roses  
que'l regnat pregona  
de totes les coses.

Portes cada día,  
en la plenitud,  
l'eterna alegria  
de ta joventut.

En tu han encarnat  
els grans ideals;  
per tu han esclatat  
les marxes triomfals.

Cantes el amor,  
el cantic sagrat  
de la Germanor,  
de la Llibertat.

Saludes les noves  
floracions de roses,  
al temps que renoves  
les antigues coses.

Els solemnes crits  
dels teus joves braus,  
salven oprimits  
i pobles esclaus.

I als imnes joiosos  
de la nova sang.  
rodarán a troços  
els ídols de fang.

JOVENTUT triomfant,  
vida floreixent:  
tu entones el cant  
del Renaixement.

MIQUEL DURAN TORTAJADA.





## A una vehína que toca el piano

I

Jo may t'he vista, ¡oh donal, pero só enamorat  
de tu, com d'un misteri bell y atalagador,  
com d'una má secreta que calmés la xardor  
del front, en nit d'insomni y en fonda fosquetat.  
Jo no podría dirte lo que sento de grat  
quan en aquestos vespres, tot pau en l'enredor,  
en lo balcó 't somnio escoltant com un plor  
les oracions que resen tos dits sobre 'l teclat.  
Abaix hi ha un gran jardí hont floreixen les roses  
que munten suaument ventades oloroses;  
ta terraça la llum de ta cambra il·lumina  
y surt com una veu fantástica, divina,  
los arpegis romántics que sonen dolsament  
y que'm porten extranyes visions d'encantament.

II

Tú no sabs que existeixco; no sabs que al meu balcó  
surto pera escoltarte, arribada la nit,  
y no sabs com somnia oint-te mon esprit,  
ab les belles sonates, dolces com un petó.  
Ahir... ¿Quin va inspirar-te per recordar-me alló?  
Fá temps que ja ho guardava en dolorós oblit  
y han bastat unes notes sonades al descuit  
per tornar-me anyorances de desfeta il·lusió.  
Era un estiu al camp; una tarde encisada  
cantava una d'ulls blaus la mateixa tonada.  
y era sa veu d'infanta com una veu d'argent  
que murmurava un tendre amorós jurament.  
Ingénus s'estimarem... Y queda de l'amor  
aqueixa melodía que porta 'l trist inyor.

JACINTO M. MUSTIELES.

Valencia, Giner 1913

---



---

## Moviment de la Colonia

### Joventut Valencianista

El dia 20 del prop passat Diciembre 's celebrá, com ya diem en el número anterior, la constitució de esta entitat, quedant nomenat el Concell Directiu.

Después de auberta la sessió per Eduardo García, que actuava de president, esplicá l'objecte de la reunió y después de ser proclamá per unanimitat, prengué possessió la Directiva,

fent us de la paraula el seu President, el cual después de donar gracies per el nomenament, segons diu inmerescut, cedí la paraula al nostre estimat Director, el cual en paraules molt entusiastes esposá lo molt que tením que treballar, igual que nostre administraor Joseph Carsi y els amics Srs. Rius, Pascual y Beltrán.

Al alsarse a parlar el representant de la Unió Catalanista don Francisco X. Casas Briz, una gran salva d'aplausos el saludá, repetintse a cada moment com a premi dels brillants párrafos que ensalsan a la nostra Valencia, mos ofería la cooperació de Catalunya pera la obra que nosatros hem acomensat, y que encara que sabem qu'es llarga, som joves y arribarem hasta el final o morirem en la lluita que's prepara.

Per últim, a prec de la presidencia y fentse después generals per tota la concurrencia, parlá nostre mestre, el gran valencianista don Albert Carsi Lacasa, diriginmos uns elocuentes párrafos en els quals, com tots ho sabem, derramá la savia de les seues idees, les quals com a valencianistes que som, no podem menos que alabarles y com a bones ferles nostres y ajudarlo hasta que totes elles siguen un fet.

Seguidament s'alsá la sessió als crits de ¡Visca Catalunya y Valencia! en mits del més gran entusiasme.

### Centro Regional Valenciano

Durant el passat mes de Giner es varen celebrar en el nou local d'esta entitat diferents actes que's van vore molt concorreguts, sobressortint entre tots els de la inauguració del local, arribada dels Reys conferencia donada per el doctor Portolés sobre la cuestió social; també s'han celebrat y hi han anunciats balls de máisqueres a benefici de la Secció de Beneficencia del mateix Centro.

Pera este mes es preparen diferents festes, alguna conferencia científica y la Secció de Sports y Escursions organisa una excursió-visita a Sabadell.

### Ateneu Valentino de la Literatura y de les Arts

Totes les festes que durant el passat mes s'han celebrat en esta entitat han sigut de resultats materials per el objecte d'este Ateneu, esta es la millor demostració de lo molt que treballa la Junta Directiva de este cultural Centro.

També ha oubert la inscripció de socis pera



la formació d'un Orfeó, així com també ha augmentat el número de matrícules pera assistència a les classes que sosté, les que's veuen cada dia més concorregudes.

### Germandat Valenciana de Ntra. Sra. dels Desamparats

Esta germandat, constituída per valencians de tot cor y que velen per els béns é interessos de tots els germans que s'encontren en esta sense protecció, pera procurar aliviarlos en les seues necessitats. En efecte, han montat verdaerament una gran institució.

Tenint al temps casi acabat el altar que té que albergar a la Imatge de la Mare de Deu en la Iglesia de Belem, així com en el present mes la Germandat ya proporcionarà metje y medicines de bahes a tots els inscrits y més avant senyalará dietes o sia un tant diari, als malalts que ho necessiten.

FURÓ.

## Notes Esportives

### Foot-Ball

El diumenge 5 del passat Giner es jugá el primer dels partits de la Selecció vascongá contra selecció Catalana, quedant triufants els vascos, per *tres goals contra zero*. El dia 6 se jugá el segon partit en el que fou vencedora la Selecció Catalana per *dos goals á un*.

En els mateixos dies se jugaren també dos partits entre la Coalició del Sut-este d'Espanya y el R. C. Deportiu Espanyol donant per resultat *dos goals á un* en favor del Espanyol y en el dia 6 este mateix equipo s'apuntá *set goals contra un* á favor de la Coalició.

### Ciclisme

Despues d'haber sigut suspenguda tres vegades consicutives, se celebrá el día 19 del pasat Giner la carrera de Nadal, organisá per el Betuts-Sport de Badalona prenent part 52 corredors dels qui arribá primer a la meta Eduardo Treserras que feu el recorregut en 1 hora 28 mts. 2 sgs., poch despues Joaquim Ausons y este seguit de Jaume Sala.

Entusiasta felicitació mereix el Betuts-Sport, per la bona organisació y brillant resultat de la carrera.

### Nàutica

En la junta celebrada el dia 6 en el R. C. de B. s'eligiren pera formar part del comité de rem y jurat de regates als Srs. F. Guardiola, T. Steigen, J. Vatts, E. Balcells, M. Buí, R. Carsí, J. Elies Juncosa, F. Poch, M. Vatoles, E. Mas y R. Degollada.

*Junta ordinaria.*—El dia 26 se celebrá junta ordinaria de segona convocatoria, la que podem dir ben be, que fou la més accidentada qu'hem vist en esta societat despues de la separació del Club Náutic, puesto que sabut es qu'en aquell, era moneda corrent, eixa clase d'espectacle.

D'espectacle podem calificar lo que allí pasá. Amants ante tot de la societat y del sport náutic, tenim que ser sincers y confesar que lamentarem per una part dit incident, pero per atra... verem que tenien bastanta raó els socios que no *debént favors a dingú* no estan disposats a sufrir el caciquisme d'uns quans senyors, que se creuen qu'ells son amos y senyors de lo qu'es patrimoni de tots els socios. Se queixaven quant ells no ho podien fer y hui tenen la pretenció qu'els atres acaten sons *imperatius* maudatos.

Com diem al principi d'esta resenya, lamentem lo pasat, pero preguém a la nova junta que li servixca de eixemple y mude de procedimens en el previndre.

GALLARDET

## CORRESPONDENCIA

Donat els molts treballs que ham recibit pera la seua publicació y no senmos posible contestar particularment, ham tingut a be obrir esta secció en la cual contestem als *Senyors*:

V. C. X., Barcelona.—No necesita prechs. La seua firma mos honra. Mil gracias.

Cacahuero, Barcelonal.—Mos aprofita. Es publicará.

*Un Ché-perdut*, Valencia.—Ham quedat almirats de son treball. Cuan li toque publicarse anirá... al *panerot*.

E. Q., Barcelona.—¿Roín y en Castellá? no mos serxeix. Vajanos enviant cuartilles d'eixes, que les aprofitarém bé, per lo higienic del paper.

*Chispa*, Barcelona.—L'intenció del escrit es bona, pero lo qu'es com a poesia está afo...si...la...ble, si la fera de nou potser mos aprofitara.

A. L., Servixcas passar per la nostra redacció el dijous per la nit, perque vosté mos pot ajudar molt. Y gracias.

H. P., Barcelona.—Igual li diem que pase... giulant que'l seu treball també ha passat... al *panerot*.

A. C. I. T.—Aixó es molt gastat y vell.

J. R. I.—Envihiu a la seua novia que liu agradará per lo romántic.

C. C. C.—Mos agrá, enviemos la firma.

P. P.—Gracias.



# DE BON HUMOR

## Primers Jocs Florals humoristics

DE LA

«JOVENTUT VALENCIANISTA»

### CARTELL

#### Premits ordinaris.

*Flor artificial y una onza.*—Este prémit se concedirà al autor de la millor composició poética de tema lliure.

Accéssit.—*Un estuch de terciopelo en 6 cuberts.*

*Una caixa de guants pera els peus y micha onza.*—Al millor sainet.

*Deu objectes d'art y artistichs.*—A les cinc endevinalles y cinc dichos valencians mes originals.

*Una corbata.*—Al cuento mes original en vers, de caracter valenciá.

#### Premits extraordinaris.

Del President de la Societat En Robert Blanquer:

*Un objecte d'art y 12 caixetes de mistos de cuina.*—A la millor historia del Rey en Pere «el del Punyalet».

Del Director del periódich En Ricardo Carsi:  
*Una copa de porcelana de Sevres.*—Al millor «Cant a la Chica Valenciana».

De Eduardo García Segura:  
*Una botella de Lagrima Christi.*—Al millor poema dirigit a Baco.

De R. Ferrer:  
*6 paquets de garbeta y micha dotzena de mistos de cartó.*—Al millor cant a la Barraca.

De Pepe Dominguez:  
*Un paquet de puros.*—A la millor composició dedicá «A un calvo».

De Facundo Dominguez:  
*Una caixa de paper d'escriure y sobres y una caixeta de plomes.*—A la millor descripció de la vida de don Pepito Vilallonga.

De Paco Cano:  
*Un sac de criailles.*—Al millor cant «A la fartera».

De Carlos Torres:  
*Un objecte d'utilitat.*—Cant al Cid.

De Leopoldo Gimenez:  
*Una cosa dolsa.*—A un servidor en anses.

De Fernando García:  
*Un objecte d'art.*—Cant a la bellea.

De Gallardet:  
*Una cigarrera (de pell).*—A la millor composició que cada vers acabe en i.

De Pepe Reig:  
*Un artistich objecte de nit.*—Cant «Al mal de ventre».

De Fernando García Pascual:  
*Una lliura de chocolate.*—Cant «Al dansainer».

De «Alexis»:  
*Una botella de «veneno».*—Al que millor descriga en una quintilla el «Desengany».

De «Archilaga»:  
*Un paquet de acit borich.*—Al que millor descriga en un pareado l'efecte d'una punchá.

De «Meló»:  
*Una navaira.*—A qui millor descriga «un dolor de renyons a les dotze de la nit y sense mistos.»

Además d'estos prémits podrán concedirse accéssits o recomanar els treballs que a jut del respectable Jurat siguen dignes de consideració.

### BASES

1.<sup>a</sup> Tots els treballs tenen que ser escrits en valenciá o en bilingüe.

2.<sup>a</sup> Tots els treballs portarán un lema y nom del autor dins d'un sobre tancat.

3.<sup>a</sup> Els treballs deurán ser entregats abans de les dotze de la nit del día 20 de Mars en el porche de la Societat.

4.<sup>a</sup> El poeta premiat ab la flor artificial tindrà dret a fer la elecció de Reina de la festa.

LA COMISSIÓ.



## DE SOCIETAT

De cinc a sis de la vesprá, l'atre día, sentirem que repicotejava la campaneta del teléfono de nostra redacció y posant l'orella a l'aparato, diém:—¡Qu'hi ha!—y sentim una veueta afeminada que mos diu, en castellá:

—¿Está el señor Director?

—No senyor, ¿qué volia?

Y seguí la mateixa vehueta:

—Es que queríamos desirle que esta noche, abrimos los salones (una saleta y dos alcos) de nuestra elegante sociedad, en la que damos un baile de máscaras (de maixqueres? a mí m'estranyá, perque la veritat ya molts que porten careta tot l'any) y deseárimos invitarle para que tenga a bien publicar en su periódico la reseña.

Erem prop de les deu quant aplegá nostre director; femli enseguida entrega del telefonema. Una vegá enterat, y veient que la cosa apremiava, era cuestió d'ixir en el primer tren. Mos pegá una ullá, pera vore si estaven en condicions nostres trages (y el qui menos, fea set anys que l'estrená) de tal modo podiem presentarse y fer un bon paper, y allí ferem cap.

Al entrar a la porta tinguerem la satisfacció de saludar uns quants amics que ho son de cor; alló mos animá y mos feu supondre el pasar una bona velá.

Pasats estos moments de sincera expansió, es proposém entrar en *los salones*; mai que hu hagerem fet: en lo que antes era porta, trovem una especie de barraca de consumero, que mos privava la vista, pues el pas, mos el privaren dos porters, roig y pelut la ú y en un cap de *llus* l'atre; recordantmos molt bé aquella entrá la d'una cova prehistórica; res mos valgué, alegarem nostra profesió de periodistes y de invitats; pero d'aquells *ogros* ixia sempre la mateixa cantarella: *no se puede pasar*. En aixó veem ixir un meló dalt d'una taleca (no sabem si era disfrás), que digué:—*Si entran los periodistas, yo me marcho*.—Nosotros que davant de tal pasaeta, mos havíem indignat un poquet, pronte se capacitarem de que a serto *chent*, la contestació més elocuent es deixarlos convensuts de que les granotes, per més que criden, no podrán lograr mai asustar a dingú, no pasant sons *planyiders cantis* de les vores tarquimoses del charco en que's troven.

Y a rotar y aló.

MELÓ.

\* \* \*

*De nostre corresponsal del ex-taroncher*

«Aragonópolis, 6-9 matí.

Pacificá completament la provincia de Rusa-fa; ara es Foyos la que s'agita en gran animació y *desimula con la sonrisa en los morros*.

S'ha descubert un fenómeno corrupio en una montanya que fa abaixá al anar y puchá al vindre. Se tracta d'uns quants sers, al pareixer racionals, que s'alimenten d'erva. Son prims y llaganyosos, esceptuant a un que pareix femella que está gros.

Entre les arrues d'un sombrero que porta paregut als de les europees se li han trovat rodanches de salchicha florida y costelles de cabrit petrificat.

La brúixula está fija mirant a Orient.

MANCHETA.

\* \* \*

**Guentet**

La vesprá de Nadal pasat per la nit, vulgarment coneguda per *Noche Buena*, li estava pegant a la seua dona una palisa fenomenal el fill del tío Llémene de Masarrochos.

La chent s'arremolinava a la porta, les comares del carrer feen mil comentaris, y en aixó arribá l'alcalde, que com saben es en l'actualitat el tío Chufasema.

—Che, Llémene menut, et pareix bé pegarli a la dona en una nit com esta?

—Siñor Alcalde, dispense; pero yo crech que ninguna millor pera *armar el belem*.

ARCHILAGA.

\* \* \*

**En casa d'un espiritiste.**

—Venía a vore si podría presentarme a la meua dona que fa uit dies que's muigué de repent.

—¿Perqué la vol vore?

—Pera preguntarli ahont alsá els meus calce-tins que no'ls puch trovar per dingún puesto.

\* \* \*

**Solucions dels pasatemps del número anterior**

Rombo: *Micalet*.

Fuga de vocals: Colocar en cada punt y en el mateix orde una lletra de les abaix expressades y s'obindrà el resultat.

u, u, o, e, e, a, o, e, — a, e, o, e, a, o, í;

u, o, e, a, i, e, e, e, o; — a, e, a, e, a, i, e, i, i, i.

Targeta: *Perico Fuster y Galvis*.

Dipositari esclusiu en Valencia:

**Vicente Pastor Pascual**, Victoria, 11, pral.

Imp. CATALONIA.—Montesión, 23.—Telèfon 1748



Grandes Talleres de Construcción y  
Reparación de Calderas de hierro y acero

de todos sistemas

= DE =

**Deó, Canals y C.<sup>a</sup>**

S. en C.

DEPÓSITOS, TUBERÍAS

Y DEMÁS ARTÍCULOS PERTENECIENTES

AL RAMO DE CALDERERÍA

Castillejos, 90, 92 y 94

Teléfono 8125

BARCELONA (San Martín)

**Fábrica de Calzado**

de todas clases

DE

**Eduardo Segarra**

PERFECCIÓN \* SOLIDEZ

ELEGANCIA \* ECONOMÍA

**ESPECIALIDAD EN LA MEDIDA**

Calle de San Ramón, núm. 25

SUCURSAL:

Conde del Asalto, 48

(frente a la fuente)

BARCELONA

**Taller de Construcción**

y

**Reparación de Máquinas**

= DE =

**JOSEP CREUS Y C.<sup>A</sup>**

Pujades, 62 y Padilla, 105

(Sant Martí de Provensals)

BARCELONA

**VICENTE ALEXANDRE**

Talleres de Construcción y Reparación

= DE =

**DINAMOS-MOTORES**

y de toda clase de maquinaria eléctrica

**FÁBRICA DE APARATOS PARA ALUMBRADO**

MONTAJE, REPARACIÓN Y

CONSERVACIÓN A TIPO FIJO

- DE MOTORES Y DINAMOS -

Instalaciones eléctricas, motores,  
dinamos, luz, timbres, pararrayos,  
teléfonos y todo lo concerniente al ramo de

**ELECTRICIDAD**

ESTUDIOS Y PRESUPUESTOS

TALLERES Y DESPACHO:

Lancaster, 10, bajos.—Barcelona



## AGENCIA D'ACARREJOS

Transports de tota classe de mercancies

---

Camions especials

para el traslado

de grans calderas, deposits y blocs de pedra

DE

### MIQUEL ARGEMÍ

---

Carrer de Badia, 12

Barcelona (Gracia)

---

## Peluquería Royo

SERVICI ESMERAT

Pelayo, 4, pral.—BARCELONA

---

## TIPOGRAFÍA

DE

### Juan Boada Mestre

---

ESPECIALITAT EN TREBALLS COMERCIALS

---

Passeig d'Isabel II, núm. 2

BARCELONA

---

## CARVAJAL

Sellos de Correos  
para colecciones

COMPRA \* VENTA \* CAMBIO

---

Rambla del Centro, 30

BARCELONA

---

## Carlos Torres

Constructor de Mosaico  
Romano, Árabe y Bizantino  
San Salvador, 109 (Gracia)

---

## GRAN FUNDICIÓ DE BRONCE

---

FÁBRICA DE CAMPANETES

Y CASCABELLS

DE

### JOSEP ABELLA

---

Asias March, 157 y 159

(Fuerte-Pio)

BARCELONA

---





# POUS ARTESIANS



Alumbraments d'aigües per diversos sistemes. Estudis é investigacions subterrànies per sondejos. Mines, cimentació de pons y grans fàbriques. Hinca de tornillos Michel y quants treballs se relacionen en estes especialitats.

**Josep Carsi y fills**

Passeig de Sant Joan, 26  
BARCELONA

Antigua Pastelería  
Valenciana

= DE =

**RAMÓN SALT**

ESPECIALITAT EN GASQUES

Y COCOTS DE PEIX

y tota classe de pastes al estil  
de Valencia

Angels, 4 (junt al carrer del Carme)

BARCELONA

# CICLOS VILARDELL

Comercio, 2, 6 y 8

Teléfono 2538

BARCELONA

**EMBUTIDOS**

DE

**Palmar (Murcia)**

de la acreditada casa

**JUAN BERNAL**

*Pidanse en todos los buenos*

*Colmados y Ultramarinos*

Representante general en Cataluña

**JOSÉ CASANOVA**

Calle Gravina, 8—BARCELONA